

KS. JAN DROZD, SDS, *Ostatnia Wieczerza Nową Paschą*, Katowice 1977, ss. 207.

W serii *Attende lectioni* ukazała się czwarta pozycja poświęcona biblijnym fundamentom Eucharystii. Przedmiotem pracy — czytamy we wprowadzeniu — jest ostatnia Pascha Starego i równocześnie pierwsza Nowego Przymierza, a więc ta Pascha, w której typ i antytyp spotkały się w osobie najczystszej Baranka w bezpośredniej swojej bliskości „tej nocy, kiedy został wydany” (1 Kor 11, 23).

Książka składa się z czterech części. Najpierw jest mowa o Passze Starego Przymierza i to od strony biblijnej, jak i pozabiblijnej. Następnie zostały pokazane teologiczne aspekty Paschy: znaczenie krwi ofiarnej, symbolika potraw paschalnych i samej uczty. W części trzeciej zajmuje się autor ostatnią Paschą w życiu Jezusa (byłoby lepiej — traktując o kwestiach historycznych — używać tego Imienia niż tytułu Chrystusa). I wreszcie ostatnia część — najdłuższa — poświęcona jest Eucharystii jako ofierze i sakramentowi Kościoła. Zdaniem recenzenta część ta jest nieco chaotyczna; należałoby lepiej uwypuklić przekazy biblijne o Eucharystii. Na swoje usprawiedliwienie może autor odpowiedzieć, że nie chciał już mnożyć części pracy — co wydaje się zabiegiem słusznym.

Nie ulega kwestii, że jest to pionierska praca biblijna w naszym piśmiennictwie teologicznym, napisana bardzo dobrze, klarownie, na podstawie bogatej i dobrze wyselekcjonowanej literatury. Przynosi to chlubę i autorowi, i redaktorowi serii (o. prof. Jankowskiemu), i Wydawnictwu św. Jacka w Katowicach. Otrzymaliśmy w ten sposób monograficzne opracowanie jeszcze jednego — jakże ważnego! — tematu biblijnego.

Szkoda, że do wybranej bibliografii nie dołączono ważnego artykułu A. Jankowskiego, *Eucharystia jako „nasza Pascha”* (1 Kor 5, 7) w *teologii biblijnej Nowego Testamentu*, w: RBL 28 (1975) 89—100.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

L'EVANGILE SELON MARC — composition et genre litteraire, Nijmegen 1978.

Książka jest dziełem zbiorowym, nowym spojrzeniem na ewangelię wg św. Marka. Autorzy postawili sobie za cel:

1. na nowo odczytać ewangelię św. Marka
2. wnikać głębiej w środowisko autora drugiej ewangelii
3. przeanalizować pytanie: czy Marek to ten sam, co Jan zwany Markiem?

(Dz 12, 12), ponieważ z tekstu ewangelii nic nie wiemy o autorze. W końcowej analizie stawiają hipotezę, że Marek wyszedł ze środowiska palestyńskiego, więcej z Jeruzalem. Na poparcie tej hipotezy przytacza się słowa Rabbiego Simeona, syna Rabbiego Gamaliela: „W domu mego ojca było tysiąc młodych ludzi, pięciuset studiowało Torę, a pięciuset studiowało mądrość grecką” (TB Sota 49b). To zakładało możliwość poznania kultury hellenistycznej również w środowisku palestyńskim.

Częstochowa

KS. STANISŁAW WŁODARCZYK